

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Vastaanottaja: Liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: HE 15/2026 vp

Aika: Liikenne- ja viestintävaliokunnan kokous torstaina 9.4.2026 klo 12.00

[Vammaisfoorumi](#) on 29 valtakunnallisen vammaisjärjestön yhteistyöjärjestö, jonka tarkoituksena on YK:n vammaisten ihmisten oikeuksia koskevan sopimuksen mukaisesti edistää vammaisten ihmisten tasa-arvoa ja yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Vammaisfoorumi edustaa jäsenjärjestöjensä kautta noin 223 000 vammaista ja pitkäaikaissairasta ihmistä.

Vammaisfoorumi kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen asiantuntijalausunto ja tulla kuultavaksi valiokuntaan.

Yleiset huomiot

Vammaisfoorumi pitää esitystä pääosin kannatettavana. Taksiliikenteen turvallisuuden, luotettavuuden ja kuljettajien osaamisen vahvistaminen on erittäin tärkeää, sillä taksipalvelut ovat monille vammaisille henkilöille välttämätön edellytys liikkumiselle ja arjen sujumuudelle.

Monille vammaisille henkilöille, erityisesti näkövammaisille, liikuntavammaisille sekä kuulonäkövammaisille, taksi ja kuljetuspalvelut ovat ainoa realistinen liikkumismuoto. Tämän vuoksi palvelun laadulla, turvallisuudella ja saavutettavuudella on erityisen suuri merkitys.

Vammaisfoorumi korostaa, että liikennepalveluja koskevassa sääntelyssä tulee systemaattisesti huomioida myös YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen (CRPD) velvoitteet, erityisesti liikkumisen esteettömyyden, saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Luonnollisen henkilön hyvä maine luvanvaraisessa tieliikenteessä (8 §)

Vammaisfoorumi pitää hyvänä, että kuljettajien hyvämaineisuuden arviointia tiukennetaan ja huomioidaan myös vakavat rikokset.

Samalla on tärkeää varmistaa, että myös ulkomailla tehdyt rikokset tulevat asianmukaisesti huomioiduiksi. Kuljettajien luotettavuus on keskeinen tekijä erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden, kuten vammaisten henkilöiden, turvallisuuden kannalta.

Liikenteessä käytettävä ajoneuvo (17 §)

Vammaisfoorumi kiinnittää huomiota siihen, että myös tilapäisesti käytettävien ajoneuvojen tulee täyttää esteettömyyden vaatimukset.

Vammaisten henkilöiden näkökulmasta on olennaista, että palvelun laatu ei heikkene tilanteissa, joissa käytetään korvaavaa ajoneuvoa. Esteettömyyden tulee toteutua jatkuvasti, ei vain pääsääntöisesti.

Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin erillinen poikkeus, joka koskisi vain 4 §:n mukaista taksiliikennettä. Uuden poikkeuksen mukaan taksiliikenteessä voitaisiin tilapäisen rikkoutumisen takia käyttää korvaavaa ajoneuvoa ilman, että sen tulisi täyttää 2 momentin mukaisia uusia vaatimuksia rekisteröinnistä luvanhaltijan yksinomaiseen hallintaan ja liittämistä liikenneluvulle. Pykälän perustelujen mukaan tällainen lyhytaikainen ja tilapäinen käyttö voisi olla enintään 30 perättäistä päivää kalenterivuodessa.

Esityksessä on pykälätasolle kirjattu vain lyhytaikainen ja tilapäinen käyttö. Termien määrittely on jätetty pykälän perusteluihin. Koska perusteluilla ei säädetä, Vammaisfoorumi tukee Näkövammaisten liiton lausuntoa, että lyhytaikaisen ja tilapäisen käytön määrittely siirretään pykälätasolle. On myös perusteltua harkita, onko perusteluissa todettu enintään kolmekymmentä perättäistä päivää kalenterivuodessa tarkoituksenmukainen, vai tulisiko sen olla muodossa enintään 30 päivää kalenterivuodessa.

Taksinkuljettajien koulutus ja osaaminen (25 a § ja 26 b §)

Vammaisfoorumi pitää kuljettajakoulutuksen vahvistamista erittäin tärkeänä ja kannattaa koulutuksen kehittämistä.

Vammaisfoorumi pitää perusteltuna, että kuljettajien osaamista arvioidaan myös käytännössä esimerkiksi ajonäytön avulla. Ajonäytteessä on mahdollista havainnoida esimerkiksi taksinkuljettajaksi pyrkivän kielitaitoa, liikennekäyttäytymistä ja navigointiosaamista.

Täydennyskoulutuksen osalta on tärkeää varmistaa, että koulutus on riittävän kattavaa eikä jää liian suppeaksi. Liian lyhyt koulutus ei välttämättä riitä varmistamaan riittävää osaamista, erityisesti niiden kuljettajien osalta, joilla ei ole aiempaa koulutusta tai kokemusta alalta.

Vammaiset henkilöt taksiasiakkaina

Vammaisfoorumi korostaa, että taksipalvelujen tulee olla yhdenvertaisesti kaikkien saavutettavissa. Keskeisiä palvelun käytössä havaittuja haasteita on ollut useita. Näitä ovat muun muassa kieltäytyminen ottamasta kyytiin opas- tai avustajakoiran kanssa liikkuvaa asiakasta, epäasiallinen tai syrjivä kohtelu, puutteet avustamisessa ja asiakkaan tai vuodenaikojen (esim. talven suuret lumimäärät tai kovat pakkaset) huomioimisessa sekä erilaiset turvallisuuteen liittyvät huolenaiheet, erityisesti vammaisten naisten osalta.

Nämä havaitut puutteet ja ongelmat osoittavat, että kuljettajien osaamisessa ja asenteissa on edelleen kehitettävää, jotta palvelut voivat toteutua yhdenvertaisina ja turvallisina.

Vammaisfoorumi korostaa, että opas- tai avustajakoiria on apuväline, ja sen kanssa matkustamisen tulee aina olla sallittua.

Digitaalinen saavutettavuus

Taksipalvelujen tilaamiseen käytettävien digitaalisten palvelujen ja sovellusten tulee olla saavutettavia.

Tämä tarkoittaa muun muassa yhteensopivuutta ruudunlukijoiden kanssa, selkeitä ja ymmärrettäviä käyttöliittymiä sekä vaihtoehtoisia tapoja käyttää palvelua

Digitaalinen saavutettavuus on keskeinen edellytys palvelujen yhdenvertaiselle käytölle.

Lopuksi

Vammaisfoorumi pitää lakiesitystä tärkeänä askeleena oikeaan suuntaan, mutta korostaa, että sen toimeenpanossa tulee varmistaa taksipalvelujen esteettömyys ja saavutettavuus kaikissa tilanteissa, kuljettajien riittävä koulutus vammaisten henkilöiden kohtaamiseen, palvelujen turvallisuus ja syrjimättömyys sekä digitaalisten palvelujen saavutettavuus

Lisäksi Vammaisfoorumi korostaa, että sääntelyn kehittämistä tulee jatkaa edelleen, jotta taksipalvelut vastaavat kaikkien käyttäjäryhmien tarpeisiin yhdenvertaisesti.

Vammaisfoorumi pitää erittäin tärkeänä, että lakiehdotukset tulevat voimaan mahdollisimman pian. Taksinkuljettajan peruskoulutukseen ja täydennyskoulutukseen esitetään kahden kuukauden siirtymäaikaa, mitä Vammaisfoorumi pitää tarpeeksi lyhyenä.

Vammaisfoorumi ry

Maija Aatelo
puheenjohtaja

Anni Kyröläinen
pääsihteeri
p. 045 217 4936
anni.kyrolainen@vammaisfoorumi.fi